

Posudek na bakalářskou práci	
☐ školitelský posudek ☒ oponentský posudek	Jméno posuzovatele: RNDr. Tomáš Petrásek, Ph.D. Datum: 15.1.2020
Autor: Bc. Tomáš Urbánek	
Název práce: Změny epizodické paměti na základě nových podnětů	
☒ Práce je literární rešerší ve smyslu zveřejněných požadavků (pravidel). ☐ Práce obsahuje navíc i vlastní výsledky.	
Cíle práce (předmět rešerše, pracovní hypotéza...) Práce je věnována fenoménu paměti obecně, jejím různým definicím a modelům, i přístupům k jejímu výzkumu. Zvláštní pozornost je věnována epizodické paměti a fenoménu jejího vybavení.	
Struktura (členění) práce: Práce obsahuje pět hlavních kapitol. Po krátkém úvodu následuje část věnovaná psychologické kategorizaci paměti, další kapitola je věnovaná přístupům různých vědeckých disciplín k výzkumu paměti. Čtvrtá kapitola se zaměřuje specificky na epizodickou paměť, její poruchy a nedostatky. Celá práce je pak shrnuta v závěru.	
Jsou použité literární zdroje dostatečné a jsou v práci správně citovány? Použil(a) autor(ka) v rešerši relevantní údaje z literárních zdrojů? Práce obsahuje 110 citací, z toho většinu primárních, sekundární citace jsou viditelně označeny. Autor pracuje se zdroji recentními, ale nevyhýbá se ani klasickým studiím a historickým dílům. Vhodně volené přímé citace text ožívují a jsou používány k otevření tématu.	
Pokud práce obsahuje (nadstandardně) i vlastní výsledky, jsou tyto výsledky adekvátním způsobem získány, zhodnoceny a diskutovány? Práce je literární rešerší.	
Formální úroveň práce (obrazová dokumentace, grafika, text, jazyková úroveň): Posuzovaná práce je napsaná neobyčejně kvalitně. V textu je naprosté minimum gramatických chyb a překlepů, také stylistika je na úrovni – autor má svůj osobitý styl, a to v dobrém slova smyslu, práce se čte lehce, aniž by to bylo na úkor obsahu sdělení. Délka práce je přiměřená a její členění přehledné. Text je doplněn čtyřmi obrázky, které jej vhodně ilustrují, a obsahuje i seznam použitých zkratk. Vhodným způsobem je využito i poznámek pod čarou. Určitým nedostatkem po formální stránce je občasné nadužívání závorek a závorek v závorkách i tam, kde to není nezbytné. Zkratka MTT je použita pro dva různé pojmy, záměna zde sice snad nehrozí, ale bylo by lépe se této situaci vyhnout. Naopak pro <i>bazální perinatální matrice</i> jsou používány dvě různé zkratky (někdy BMP, jindy BPM). Mohla by být vhodněji volena klíčová slova – jejich účelem je	

usnadnit vyhledávání, k čemuž velmi obecné termíny jako „mozek“ nebo „změny“ nejsou příliš nápomocné.

Splnění cílů práce a celkové hodnocení:

Práci bych hodnotil jako velmi zdařilou. Autor dovedně pracuje s historickou perspektivou, práci oživuje přímými citacemi i zajímavými kazuistikami, což text činí dobře přístupným, ale zároveň také ozřejmuje vysvětlované koncepty. Namísto pouhé učebnicové rekapitulace pojmů, definic a různých druhů taxonomie paměti se nad nimi kriticky zamýšlí z různých hledisek, což na takovéto úrovni v bakalářských pracích zdaleka nebývá běžné.

Práci se nevyhnuly některé nedostatky, jde však spíše o jednotlivosti v kontextu zdařilého celku. Jako největší slabinu bych označil abstrakt. Je velmi krátký, vágní a obecný, a působí vysloveně odbytě – přitom právě s abstraktem se čtenář setká ze všeho nejdříve, a tudíž si zaslouží i největší pozornost. Jako problematickou vidím i kapitolu 3.1.3, jež je poněkud nesourodá, jakoby se sám autor nemohl rozhodnout, zda se snaží nahlížet na paměť z hlediska genetiky (jak deklaruje název kapitoly) nebo interpretovat genetiku jako svébytnou formu paměti. V obojím pak klouže spíše po povrchu. Velmi mi zde chyběla na jedné straně diskuse dědičných predispozic ke specifickému učení (imprinting u živočichů, jazyk u lidí) a na straně druhé epigenetická paměť, například studie Dias a Ressler, 2013, ukazující na možnost dědičnosti některých typů paměti i přes více generací. Někde je kladen až příliš velký důraz na vybavení na úkor ostatních aspektů paměti, například v kapitole 3.2 se místy zdá, jakoby (neuro)psychologie snad jiné aspekty paměti ani nestudovala. V práci není nikde vysvětlen pojem rekonsolidace, jakkoli by to bylo na místě. V kapitole 4.4.2 je u metody kognitivního interview (zaměřené na získání nezkrácené svědecké výpovědi) jako její nevýhoda uvedeno „mírné zvýšení výskytu nepřesných informací“. To bez dalšího vysvětlení působí protismyslně až humorně, bylo by dobré to blíže ozřejmit.

Navzdory těmto dílčím nedostatkům je ale práce v celkovém vyznění neobyčejně dobrá, beze zbytku naplňuje své cíle a zaslouží si být klasifikována jako výborná.

Otázky a připomínky oponenta:

V kapitole 3.2 uvádíte, že mnemotechnické pomůcky jsou technikou posilující vybavení. Domníváte se, že působí specificky na úrovni vybavení, nebo mohou posilovat i vštípení a retenci dané vzpomínky?

V kapitole 4.3 je zmíněna i kontroverzní teorie Stanislava Grofa o existenci obvykle nedostupných pre- a perinatálních vzpomínek, vynořujících se pouze za změněných stavů vědomí. Tento fenomén se někdy dává i do souvislosti s prožitky blízké smrti, které jsou takto interpretovány jako vynořující se vzpomínky na vlastní porod. Domníváte se, že existuje nějaká, byť třeba jen hypotetická možnost objektivně verifikovat, zda jde o skutečné vzpomínky, a nikoli například falešné vzpomínky či jiný fenomén?

Návrh hodnocení školitele nebo oponenta (bude zveřejněn)

výborně velmi dobře dobře nevyhověl(a)

Podpis školitele/opponenta: